

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового та садово-паркового господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЛАНТАЦІЙНЕ ЛІСОВИРОЩУВАННЯ»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Освітня програма: Мисливське господарство

Розробники:

Климчук Олександра Олександрівна, к.с-г.н., доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства

Інформація про викладачів

Викладач (-і)	Климчук Олександра Олександрівна
Профайл викладача (-ів)	Климчук О.О. https://cutt.ly/Ryliv0Va
Контактна інформація	Климчук О.О. OleksandraKlymchuk@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=5597
Консультації	Климчук О.О. Очні та онлайн консультації через Zoom, Viber, Telegram щовівторка з 15.00 до 17.00

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 2
Завідувач кафедри

Юрій СІРУК

Погоджено із гарантом
освітньої програми Лісове господарство

(підпис)

Олена АНДРЕЄВА

Погоджено із гарантом
освітньої програми Мисливське господарство

(підпис)

Олександр КРАТЮК

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету лісового господарства та екології

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 1

Голова НМК

(підпис)

Олександр КРАТЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 3 годин – 90 змстових модулів – 2	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність Н4 Лісове господарство	1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	12 год.	4 год.
		Практичні	
		12 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – опрацювання здобувачами системи заходів, спрямованих на створення і вирощування плантаційних лісових насаджень; поєднання агротехнічних, хімічних, лісівничих та інших засобів; оволодіння теоретичними питаннями та узагальненні лісокультурного досвіду, знайомство із прийомами, засобами та методами промислового лісовирощування.

Завдання навчальної дисципліни – забезпечення опанування студентами основних принципів створення лісових плантацій різного цільового призначення; основ добору деревних рослин для плантаційних насаджень; добору типів лісових плантацій залежно від мети господарювання; технології створення та вирощування плантаційних насаджень різного цільового призначення; ефективних агротехнічних заходів із вирощування плантацій; правил та критеріїв оцінки якості лісових плантаційних насаджень залежно від їхнього цільового призначення.

Передумовами вивчення дисципліни є володіння базовими знаннями з лісознавства, лісівництва, дендрології і лісових культур.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.

в) спеціальних (СК):

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: теоретичні та прикладні положення плантаційного вирощування деревної сировини, які б дозволили узагальнювати і критично оцінювати сучасні знання щодо створення та вирощування плантацій різного цільового призначення.

вміти: застосовувати методи та технології промислових методів лісовирощування для вирішення господарських потреб суспільства.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі soft skills: уміння аналізувати інформацію та оцінювати умови для створення і вирощування лісових плантацій; здатність знаходити обґрунтовані рішення щодо вибору деревних видів і технологій плантаційного лісовирощування; уміння працювати з інформаційними ресурсами та використовувати сучасні підходи для вирішення професійних завдань; навички самостійної роботи та роботи в команді.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 (ЗМ1). Теоретичні основи та організація плантаційного лісовирощування

Тема 1 (Т1). Плантаційне лісовирощування та його сучасне значення

1.1. Поняття, актуальність і сучасне значення плантаційного лісовирощування. Його роль у відтворенні та раціональному використанні лісових ресурсів.

1.2. Історія становлення та сучасні напрями розвитку плантаційного лісовирощування в Україні та світі.

1.3. Класифікація лісових плантацій, їх цільове призначення та особливості створення.

1.4. Біологічні та технологічні основи плантаційного лісовирощування.

Тема 2 (Т 2). Чинники продуктивності та організація плантаційного лісовирощування

2.1. Чинники, що визначають продуктивність плантаційних лісових культур.

2.2. Вибір ділянки та оцінювання її придатності для створення плантаційних лісових культур.

2.3. Основи організації плантаційного лісовирощування.

2.4. Вибір деревних порід, способів і схем вирощування з урахуванням цільового призначення плантаційних лісових культур.

Тема 3 (Т 3). Садивний матеріал і технології створення плантаційних лісових культур

3.1. Види та вимоги до садивного матеріалу для створення плантаційних лісових культур.

3.2. Особливості вирощування садивного матеріалу.

3.3. Підготовка ґрунту та організація робіт зі створення плантаційних лісових культур.

3.4. Способи, схеми та технологічні прийоми створення плантаційних лісових культур.

Змістовий модуль 2 (ЗМ2). Технології створення та продуктивність плантаційних лісових культур

Тема 4 (Т 4). Технології створення плантаційних лісових культур хвойних деревних порід в умовах України

4.1. Загальні принципи та технологічні особливості створення і вирощування плантаційних лісових культур хвойних деревних порід.

4.2. Особливості створення та плантаційного лісовирощування культур сосни звичайної.

4.3. Технології створення та плантаційного лісовирощування ялини європейської в умовах України.

Тема 5 (Т 5). Технології створення плантаційних лісових культур швидкорослих листяних деревних порід в умовах України

5.1. Особливості плантаційного вирощування тополі та верби. Технології створення лісосировинних і біоенергетичних плантацій.

5.2. Підготовка лісокультурної площі, вибір та підготовка садивного матеріалу, садіння й удобрення рослин.

5.3. Догляд за плантаціями в перші роки вирощування та проведення рубок догляду.

5.4. Особливості вирощування другої генерації тополевих і вербових плантаційних лісових культур.

Тема 6 (Т 6). Продуктивність лісосировинних плантацій та методи її оцінювання

6.1. Потенційна продуктивність лісосировинних плантацій та основні положення методики її визначення.

6.2. Шляхи підвищення продуктивності плантаційних насаджень.

4. Структура навчальної дисципліни

Структура курсу	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	практ.	лаб	сам.р.		лекції	практ.	лаб	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1										
Тема 1 (Т1). Плантаційне лісовирощування та його сучасне значення	15	2	2		11	12	0,5	0,5		11
Тема 2 (Т2). Чинники продуктивності та організація плантаційного лісовирощування	15	2	2		11	16	0,5	0,5		15
Тема 3 (Т3). Садивний матеріал і технології створення плантаційних лісових культур	15	2	2		11	16	0,5	0,5		15
Разом за змістовним модулем 1	45	6	6		33	44	1,5	1,5		41
Змістовий модуль 2										
Тема 4 (Т4). Технології створення плантаційних лісових культур хвойних деревних порід в умовах України	15	2	2		11	17	1	1		15
Тема 5 (Т5). Технології створення плантаційних	15	2	2		11	17	1	1		15

лісових культур швидкорослих листяних деревних порід в умовах України										
Тема 6 (Т 6). Продуктивність лісосировинних плантацій та методи оцінювання	15	2	2		11	12	0,5	0,5		11
Разом за змістовним модулем 2	45	6	6		3	46	2,5	2,5		41
Усього годин	90	12	12		33	90	4	4		82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1				
1	T1	Основні терміни та визначення, що стосуються плантаційного лісовирощування	2	0,5
2	T2	Характеристика та лісокультурна оцінка земель, відведених під створення плантаційних лісових культур	2	0,5
3	T3	Вибір деревних порід і видів садивного матеріалу для створення плантацій та їх обґрунтування	2	0,5
Змістовий модуль 2				
4	T4	Розробка і обґрунтування агротехнічних та технологічних параметрів створення плантації на лісокультурних ділянках № 1	2	1
5	T5	Розробка і обґрунтування агротехнічних та технологічних параметрів створення плантації на лісокультурних ділянках № 2	2	1
6	T6	Розрахунок кошторису прямих витрат на створення плантаційних культур. Організація і охорона праці при їх створенні	2	0,5
Разом			12	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовний модуль 1			
1.	Тема 1. Плантаційне лісовирощування та його сучасне значення Аналіз: «Сучасний стан і перспективи розвитку плантаційного лісовирощування в Україні». Доповідь-презентація: «Досвід плантаційного	8	10

	лісовирощування в країнах Європи». Порівняльний аналіз: «Традиційне лісовирощування та плантаційне лісовирощування: переваги й обмеження».		
2.	Тема 2. Чинники продуктивності та організація плантаційного лісовирощування Аналіз: «Вплив лісорослинних умов на продуктивність плантаційних лісових культур». Кейс: «Обґрунтування вибору ділянки для створення плантаційних лісових культур». Порівняльний аналіз: «Вибір деревних порід для створення плантаційних лісових культур залежно від умов вирощування та цільового призначення». Схема: «Основні чинники, що визначають продуктивність плантаційних лісових культур».	12	15
3.	Тема 3. Садивний матеріал і технології створення плантаційних лісових культур Практикум: «Вибір садивного матеріалу для створення плантаційних лісових культур залежно від деревної породи та умов вирощування». Кейс: «Обґрунтування способу та схеми створення плантаційних лісових культур». Аналіз: «Вплив якості садивного матеріалу на приживлюваність і продуктивність плантаційних лісових культур». Розрахункове завдання: «Визначення потреби в садивному матеріалі для створення плантаційних лісових культур».	10	13
Змістовний модуль 2			
4.	Тема 4. Технології створення плантаційних лісових культур хвойних деревних порід в умовах України Практикум: «Обґрунтування технології створення плантаційних лісових культур сосни звичайної». Порівняльний аналіз: «Особливості вирощування плантаційних лісових культур сосни звичайної та ялини європейської». Кейс: «Вибір технологічних заходів для підвищення продуктивності плантаційних лісових культур хвойних порід». Аналіз: «Вплив густоти та схем розміщення на ріст і розвиток плантаційних лісових культур хвойних порід».	12	15
5.	Тема 5. Технології створення плантаційних лісових культур швидкорослих листяних деревних порід в умовах України Практикум: «Обґрунтування технології створення плантаційних лісових культур тополі або верби». Порівняльний аналіз: «Лісосировинні та біоенергетичні плантації тополі й верби». Аналіз: «Особливості догляду та вирощування другої генерації тополевих і вербових плантаційних лісових культур».	12	14
6.	Тема 6. Продуктивність лісосировинних плантацій та	12	15

	методи її оцінювання Практикум: «Визначення основних показників продуктивності лісосировинної плантації». Аналіз: «Чинники, що визначають продуктивність плантацій у різні періоди вирощування». Кейс: «Оцінювання ефективності вирощування лісосировинної плантації та обґрунтування шляхів її підвищення».		
Всього		66	82
Разом		66	82

7. Методи навчання

Методи навчання пропонуються розробником, виходячи з академічної автономії викладача, та відображають фактичну роботу зі здобувачами вищої освіти.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- вербальні методи (лекція, пояснення);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру);
- ситуаційний метод;
- метод командної роботи, мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;
- методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання наукових статей/тез).

8. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Плантаційне лісовирощування» є: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі заліку. До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (практичних завдань, курсової роботи), передбачених робочою програмою.

Підсумкова оцінка за залік визначається як середнє арифметичне значення оцінювання освітньої діяльності здобувача вищої освіти за поточний та підсумковий контроль (за необхідності) за 5-бальною системою з наступним автоматичним переведенням в 100-бальну шляхом множення середнього значення на коефіцієнт переведення 20.

9. Питання для контролю (орієнтовні)

1. Поняття, завдання та сучасне значення плантаційного лісовирощування.
2. Історія становлення та розвитку плантаційного лісовирощування в Україні та світі.
3. Основні напрями сучасного плантаційного лісовирощування.
4. Класифікація лісових плантацій та їх цільове призначення.
5. Біологічні та технологічні основи плантаційного лісовирощування.
6. Природні та антропогенні чинники, що визначають продуктивність плантаційних лісових культур.
7. Вплив лісорослинних умов на ріст і продуктивність плантаційних лісових культур.
8. Вимоги до вибору ділянок для створення лісових плантаційних лісових культур.
9. Оцінювання придатності ділянки для плантаційного лісовирощування.
10. Вибір деревних порід залежно від лісорослинних умов і цільового призначення плантаційних лісових культур.
11. Основні принципи організації плантаційного лісовирощування.
12. Види садивного матеріалу для створення плантаційних лісових культур та вимоги до його якості.
13. Особливості вирощування садивного матеріалу для плантаційного лісовирощування.
14. Підготовка лісокультурної площі для створення плантаційних лісових культур.
15. Способи та схеми створення лісових плантаційних лісових культур.
16. Основні технологічні етапи створення та вирощування плантаційних лісових культур.
17. Особливості догляду за плантаційними лісовими культурами в перші роки вирощування.
18. Ріст і продуктивність плантаційних лісових культур у процесі вирощування.
19. Особливості створення та вирощування плантаційних лісових культур сосни звичайної.
20. Особливості створення та вирощування плантаційних лісових культур ялини європейської.
21. Технологічні особливості створення плантаційних лісових культур хвойних деревних порід в умовах України.
22. Технології створення лісосировинних плантацій тополі.
23. Технології створення біоенергетичних плантацій тополі.
24. Технології створення лісосировинних і біоенергетичних плантацій верби.
25. Особливості догляду та проведення рубок догляду за плантаційними

лісовими культурами тополі та верби.

26. Особливості вирощування другої генерації тополевих і вербових плантаційних лісових культур.

27. Поняття продуктивності лісосировинних плантацій та основні показники її оцінювання.

28. Методи визначення продуктивності лісосировинних плантацій.

29. Чинники, що визначають продуктивність плантацій у різні періоди їх вирощування.

30. Оцінювання ефективності вирощування лісосировинних плантацій та шляхи підвищення їх продуктивності.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів оцінювання знань здобувачів вищої освіти у семестрі за видами навчальних занять з дисципліни «Плантаційне лісовирощування».

Поточний контроль						Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			0-5	0-100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	5	5	5	5	5		

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; **0 балів** – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній освіті**. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметної комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти повністю відповідає робочій програмі дисципліни.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для заліку
60-100	Зараховано
менше 60	Не зараховано

11. Політики дисципліни

Політики курсу «Плантаційне лісовирощування» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1	Плантаційне лісовирощування	Plantation Forestry
2	Плантаційні лісові культури	Plantation Forest Crops
3	Швидкорослі деревні породи	Fast-growing Tree Species
4	Інтенсивність росту	Growth Rate
5	Продуктивність плантації	Plantation Productivity
6	Агротехнічний догляд	Silvicultural Care
7	Садивний матеріал	Planting Material
8	Густота посадки	Planting Density
9	Схема розміщення рослин	Planting Scheme
10	Цільове вирощування	Targeted Production
11	Рубки догляду	Thinning
12	Технологія створення плантації	Plantation Establishment Technology

13. Рекомендована література

Основна:

1. Дебринюк, Ю. М., Фучило, Я. Д., Гузь, М. М. Плантаційне лісовирощування : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Львів, 2020. 428 с.
2. Створення та вирощування енергетичних плантацій верб і тополь / Фучило, Я. Д., Сбитна, М. В., Фучило, О. Я. Київ : Логос, 2009. 84 с.
3. Фучило, Я. Д., Ониськів, М. І., Сбитна, М. В. Біологічні та технологічні основи плантаційного лісовирощування : моногр. Київ, 2006. 394 с.
4. Фучило, Я. Д. Плантаційне лісовирощування : теорія, практика, перспективи. Київ : Логос, 2012. 463 с.
5. Типи лісових культур за лісорослинними зонами (Полісся та Лісостеп, Степ, Карпати, Крим). Київ : Українське державне проектне лісовпорядне виробниче об'єднання, 2010. 63 с.

Додаткова:

1. Іванюк, І. Д., Фучило, Я. Д., Климчук, О. О., Ганжалюк, Т. С. Лісові культури : навч. посіб. Житомир : НОВОград, 2022. 381 с.
2. Гордієнко, Н. М., Бондар, А. О., Гордієнко, Н. І. Інтродуценти в дібровах Полісся та Лісостепу України. Київ : Урожай, 2001. 448 с.
3. Гордієнко, М. І., Гузь, М. М., Дебринюк, Ю. М., Маурер, В. М. Лісові культури : підручник. Львів : Камула, 2005. 608 с.
4. Дебринюк, Ю. М., Криницький, Г. Т., Целень, Я. П. Технологія вирощування плантаційних лісових насаджень у Західному регіоні України. Львів : Камула, 2016. 160 с.

5. Основи генетики й селекції лісових рослин / Яцик, Р. М., Гайда, Ю. І., Случик, В. М. Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. 288 с.

6. Ониськів, М. І., Фучило, Я. Д., Сбитна, М. В. Платаційне вирощування деревної сировини для потреб целюлозно-паперової та інших галузей промисловості : метод. рекомендації. Київ, 2003. 53

14. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки університету, Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича (<http://www.lib.zt.ua/>, 10014, м. Житомир, Новий бульвар, (0412) 37-84-33), Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3 +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек (на розсуд викладача).

2. Інституційний репозитарій університету (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти).